

Handläggare
Johanna Karlsson
Telefon: 08 508 31 937

Till
Kulturnämnden

Delrapport: Identifiering av strategiskt viktiga skollokaler som kan användas för kultur- och föreningsverksamhet

Sammanfattning

Kulturnämnden beslutade den 2015-08-25 att ge förvaltningen i uppdrag att tillsammans med utbildningsförvaltningen identifiera strategiskt viktiga skollokaler som kan användas för kultur- och föreningsverksamhet.

Denna lägesbeskrivning noterar bland annat att utbudet av tillgängliga skollokaler är ojämnt fördelat över Stockholm med tyngdpunkt i innerstaden. Föreningslivets använder i stor utsträckning idrottsytor i kommunala grundskolor i Stockholm men tillgången till skolor med uthyrningar av undervisningssalar på skolorna är inte lika god. Skillnaden beror främst på att många idrottslokaler är utrustade med kortlås vilket gör att föreningarna kan disponera dem utan vaktmästare, vilket normalt krävs för undervisningslokaler.

Kulturskolan bedriver verksamhet i egna lokaler men även i skollokaler. Kartläggningar visar att verksamheten i skolorna inte når ut till barn i ett större upptagningsområde på samma sätt som när den bedrivs i egna lokaler. Det är därför, enligt rapporten, viktigt att Kulturskolan förlägger verksamheten till skolor dit det är lätt att ta sig genom bra kommunikationer med närområdet.

I nästa steg bör följande aspekter undersökas:

- Skolans tillgång på användbara lokaler för kulturutövande.
- Kommunikationer, närhet till tunnelbana.
- Avstånd till samlingslokal och andra bokningsbara mötesplatser.

Dialogen med utbildnings- och idrottsförvaltningen fortsätter under våren 2016 för att utforma ett gemensamt förslag om lämpliga skollokaler. Slutrapport kommer under våren 2016.

Robert Olsson
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Chef kulturstrategiska staben

Beredning

Ärendet har beretts av kulturstrategiska staben i samverkan med Kulturskolan. Samtal har förts med utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen, en dialog som fortsätter under våren för att ta fram ett gemensamt förslag till lämpliga skollokaler och administrativ hantering.

Bakgrund

Kulturnämnden beslutade den 2015-08-25 att ge förvaltningen i uppdrag att tillsammans med utbildningsförvaltningen identifiera strategiskt viktiga skollokaler som kan användas för kultur- och föreningsverksamhet.

Uppdrag till idrottsförvaltningen

Idrottsnämnden fick i budget 2016 ett uppdrag att i nära samarbete med utbildningsnämnden och SISAB samplanera idrottsytor och skollokaler. Uppdraget löd: ”Som ett led i att tillgängliggöra stadens övriga lokaler ska nämnden undersöka möjligheten att dagens bokningssystem även inbegriper andra delar av stadens lokaler, så som aulor och undervisningssalar. Nämnden ska samverka med utbildningsnämnden och SISAB i denna fråga.”

Uppdragets koppling till skollokaler innebär att idrottsförvaltningen kommer att samverka med utbildnings- och kulturförvaltningen och SISAB i identifieringen av strategiskt viktiga skollokaler som kan användas för kultur- och föreningsverksamhet.

Snabbutredning av skolornas användning och tillgänglighet

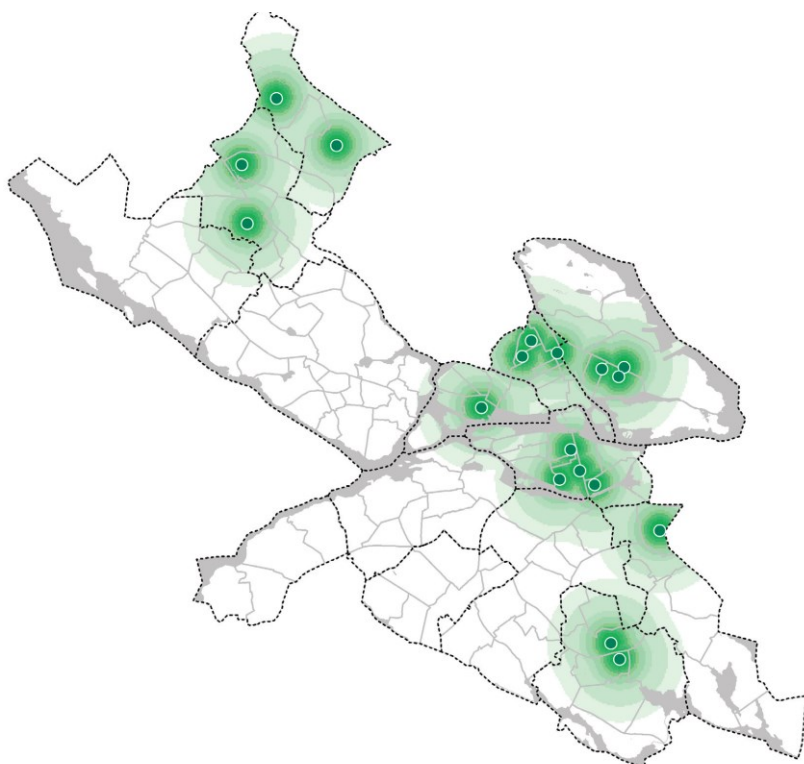
Föreningslivets tillgång och användning av skollokaler

Föreningslivets använder i stor utsträckning idrottsytor i kommunala grundskolor i Stockholm. Gymnastiksalor och omklädningsrum har på ett flertal skolor försetts med kortlås och larmzoner så att säkerhet och tillgänglighet kan garanteras. När installation av kortlås har genomförts på en skola går ansvaret för uthyrning till föreningarna över från skolan till idrottsförvaltningen. Idrottsförvaltningen har ett utbyggt system med ambulerande rondering och uttryckning vid behov.

Skolor med uthyrningar av undervisningssalar och andra utrymmen på skolorna är inte lika utbyggt. Dessa skolor ligger i huvudsak i innerstaden, men det finns även ett par skolor på Järvafältet och i söderort. (figur 1). De skolor som erbjuder undervisningssalar, klassrum och andra ytor till föreningsliv på helger och kvällar är

under dessa tider bemannade med vaktmästare. Bemanningen innebär en kostnad för skolan som skolan ersätts för genom skolersättningen som administreras av idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen.

Figur 1. Karta över skolor med bokningsbara undervisningssalar, klassrum och andra ytor än gymnastiksalar.¹

Beläggningen på dessa skolor uppgick HT 2015 till 5 942 timmar fördelat på åtta av de möjliga skolorna: Eriksdalsskolan, Frans Schartaus gymnasium, Gärdesskolan, Kista grundskola, Södra Latins gymnasium, Åsö grundskola, Ärvingeskolan samt Östra Reals gymnasium.

Skolersättningen

Skolersättningen som ingår i stödsystemet för lokalförvaltande organisationer är en ersättning till kommunala skolor som upplåter undervisningssalar eller andra utrymmen på skolorna till nolltaxegrupper. Den beslutade ersättningen uppgick 2015 till 1,3 miljoner kronor. Den största delen av ersättningen går till skolor

som upplåter lokaler till föreningsdriven hemspråksundervisning på helger, s.k. lördagsskola.

Kulturförvaltningen ersätter via utbildningsförvaltningen skolorna med 100 kronor per uthyrd timme med en övre gräns om sju parallellt bokade klassrum per uthyrd timme. Även arbetsmarknadsförvaltningen får del av skolersättningen genom att den fakturerar kulturförvaltningen för uthyrning av lokaler på Åsö vuxengymnasium. Idrottsförvaltningen administrerar nolltaxesystemet och fördelningen av skollokaler. Hanteringen av stödet är således delat mellan fyra kommunala förvaltningar vilket, enligt kulturförvaltningen, gör det onödigt tungrovt, försvårar uppföljning och skapar otydliga ansvarsförhållanden.

Kulturskolans användning av skollokaler

Kulturskolan bedriver verksamhet i egna lokaler men även i skollokaler. Kulturskolan betalar en taxa om 100 kronor per undervisningstimme och tecknar läsårsvisa överenskommelser med varje skola om rumsbehov och tider.

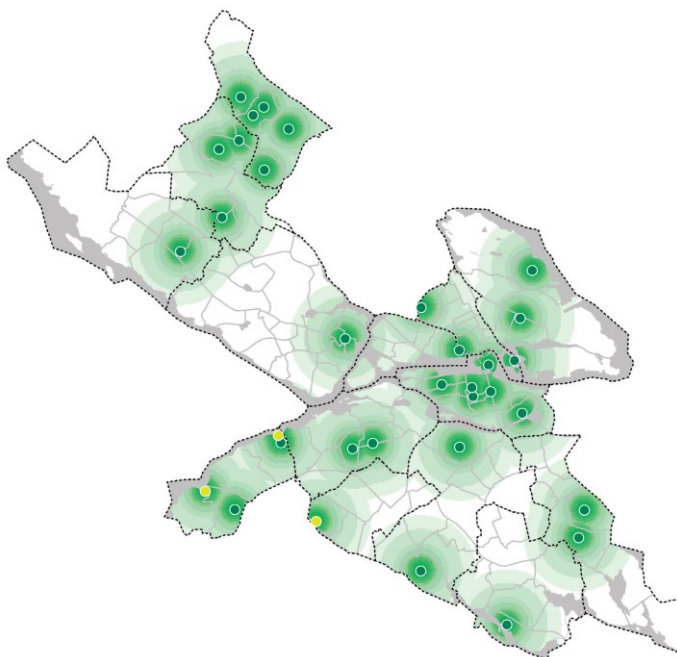
Ett pågående projekt syftar till att Kulturskolan blir tillgänglig för alla barn och ungdomar över hela staden genom att verksamhet kan förläggas i skollokaler i de områden där Kulturskolan inte har egna lokaler. Projektet har hittills kommit fram till att Kulturskolan önskar samla verksamheten från dagens 73 grundskolor till något färre skolor, sannolikt runt 45 stycken. För att flera av Kulturskolans lärare ska kunna arbeta parallellt och erbjuda ett bra kursutbud är det fördelaktigt att förlägga verksamhet till en skola som har ett sådant läge att även andra elever i närområdet enkelt kan ta sig till skolan.

Flera kundundersökningar visar att föräldrar och elever uppskattar mycket att Kulturskolans finns på deras skola. Samtidigt visar kartläggningar gjorda med hjälp av SWECO att verksamheten i skolorna inte når ut till barn i ett större upptagningsområde på samma sätt som när den bedrivs i egna lokaler. Verksamheten blir i första hand tillgänglig för barnen på den aktuella skolan. Det är därför viktigt att Kulturskolan förlägger verksamheten till skolor dit det är lätt att ta sig genom bra kommunikationer med närområdet. På så sätt kan verksamheten bli tillgänglig för barn även från andra skolor i området.

Föreningslivets tillgång till samlingslokaler

I Stockholm finns samlingslokaler och hemgårdar med stöd av kulturnämnden. Dessa lokaler har nolltaxa för barn och unga, anonyma grupper och funktionshindrade grupper (figur 3).

Figur 3. Bokningsbara samlings- och möteslokaler i Stockholms stad

Kartan visar bokningsbara samlings- och möteslokaler på idrottsförvaltningens hemsida. De flesta, gröna på kartan, får som lokalförvaltande organisationer stöd från kulturförvaltningen vid Stockholms stad, övriga är gula i kartan.

Det finns stadsdelar som har mindre tillgång till samlingslokaler och andra bokningsbara mötesplatser i ytterstaden. Det är främst Hässelby (Hässelby-Vällingby), Bromma och delar av sydvästra Stockholm inklusive Älvsjö och Enskede-Årsta-Vantör. Arbetet för att öppna upp skollokaler för kultur- och föreningsverksamhet inriktas initialt på dessa områden.

Det fortsatta arbetet

I nästa steg för att identifiera strategiskt viktiga skollokaler som kan användas av både kulturföreningar och Kulturskolan kommer följande aspekter undersökas:

- Skolans tillgång på användbara lokaler för kulturutövande.
- Kommunikationer, närhet till tunnelbana.
- Avstånd till samlingslokal och andra bokningsbara mötesplatser.

Dialogen med utbildnings- och idrottsförvaltningen fortsätter under våren för att utforma ett gemensamt förslag om lämpliga skollokaler.